

คู่มือ

การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชี
ที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

จัดทำโดย สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร
กรมสรรพากร
มีนาคม ๒๕๕๙

คำนำ

ด้วยตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็น ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร (ซึ่งต่อไปในคู่มือจะ ใช้คำว่า “กิจการ”) ต้องจัดทำบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี ประกอบกับ ตามมาตรา ๗ (๔) แห่ง พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ ข้อ ๘ ได้กำหนดประเภทของเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ๓ ประเภท คือ

(๑) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก

(๒) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่ บุคคลภายนอก

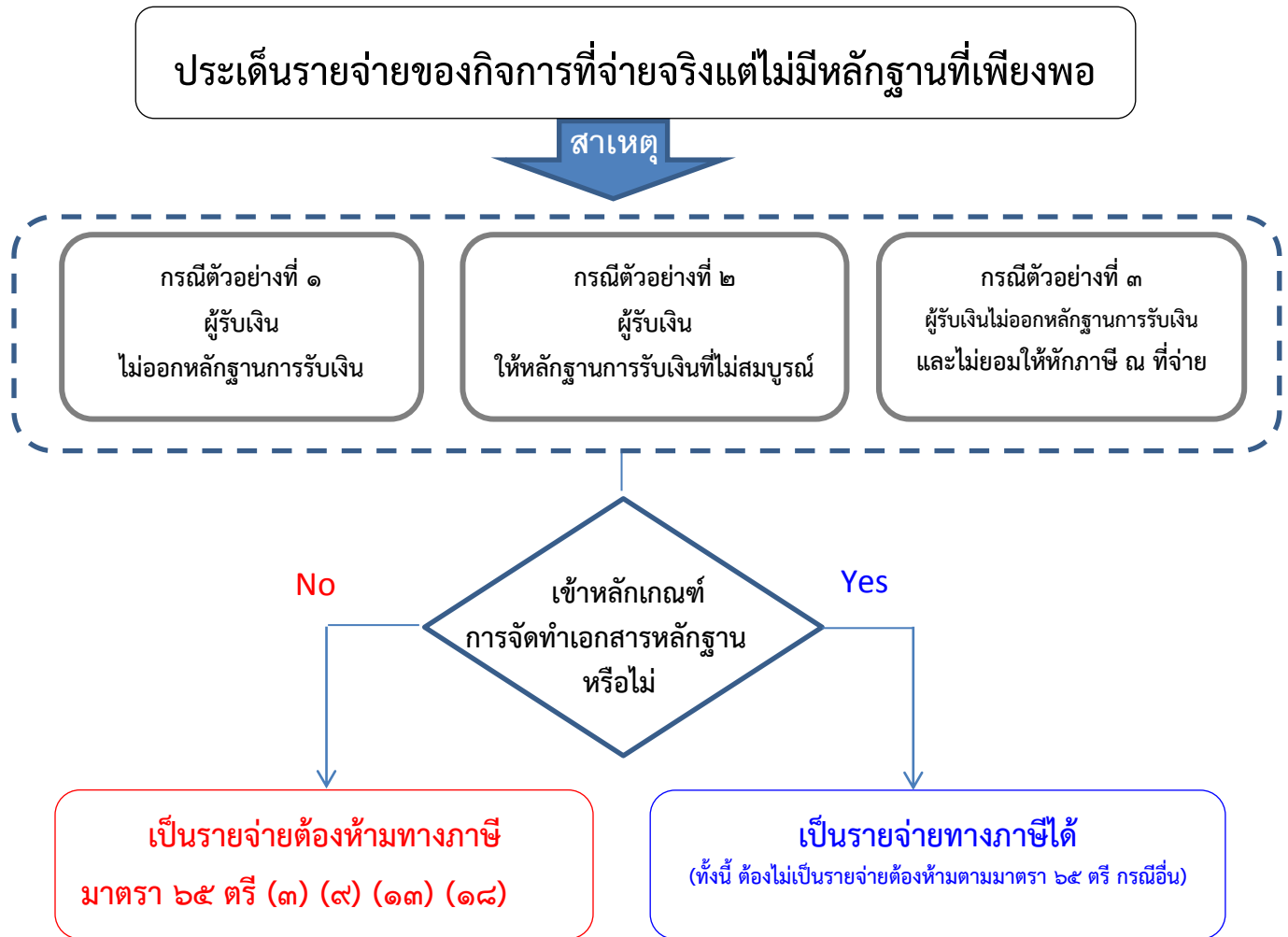
(๓) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง

โดยทั่วไปเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีทั้งสามประเภทข้างต้นสามารถเป็นรายจ่ายได้ในทางภาษีอากร ได้แก่ ใบกำกับภาษี (กรณีผู้ขายหรือให้บริการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม) หรือ ใบเสร็จรับเงินที่มีรายการสมบูรณ์ ซึ่งผู้รับเงินค่าสินค้าหรือบริการมีหน้าที่ต้องออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ ผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการในแต่ละคราว และผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการสามารถร้องขอให้ผู้รับเงินค่าสินค้า หรือบริการออกหลักฐานการรับเงินได้ด้วยเช่นกัน แต่กรมสรรพากรมักพบปัญหาว่า เอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชี ในบางกรณีไม่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ทั้งที่กิจการได้มีรายจ่ายจริง เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการตามที่ จะกล่าวดังตัวอย่างในคู่มือนี้

กรมสรรพากรจึงได้จัดทำ “คู่มือการจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทาง ภาษีได้” ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความเข้าใจแก่กิจการใน “ประเด็นรายจ่ายของกิจการที่จ่ายจริงแต่ ไม่มีหลักฐานที่เพียงพอ” ให้สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

กรมสรรพากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้ จะเป็นประโยชน์แก่กิจการในด้านการจัดทำเอกสาร ประกอบการลงบัญชีให้เป็นไปอย่างมีเป็นระบบ สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีอากร และสอดคล้องกับสภาพ ข้อเท็จจริงของกิจการได้ ต่อไป

กรมสรรพากร
มีนาคม ๒๕๕๙

มาตรา ๖๕ ตรี รายการต่อไปนี้ ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

(๓) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว การให้โดยเสน่หา หรือการกุศลเว้นแต่รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ หรือเพื่อการสาธารณะประโยชน์ตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติไว้ให้หักได้ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬาตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติไว้ให้หักได้อีกในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ

(๙) รายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีการจ่ายจริง หรือรายจ่ายซึ่งควรจะได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีอื่น เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจะลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีใดก็อาจลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ถัดไปได้

(๑๓) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ

(๑๘) รายจ่ายซึ่งผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

หมายเหตุ

๑. กรณีผู้ขายสินค้า/ให้บริการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จะต้องออกใบกำกับภาษีให้ผู้ซื้อสินค้า/รับบริการทุกกรณี ทั้งนี้ ผู้ซื้อสินค้า/รับบริการจะต้องนำใบกำกับภาษีมาเป็นหลักฐานในการลงรายจ่าย

๒. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่จัดทำหรือจัดทำแล้วไม่ส่งมอบใบกำกับภาษี จะมีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๙๐/๒ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีตัวอย่างที่ ๑

ผู้รับเงินไม่ออกหลักฐานการรับเงิน

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
๑. กิจการภัตตาคาร ร้านอาหาร อาทิ การซื้อวัตถุดิบปรุงอาหาร	จัดทำรายการซื้อในแต่ละ คราว โดยมีข้อความระบุดังนี้ ๑. รายละเอียดซื้อสินค้า แต่ละรายการ ๒. มูลค่าและปริมาณสินค้า แต่ละรายการ ๓. ราคารวมสุทธิ	๑) เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน อาทิ - ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ - ใบสำคัญรับเงิน หรือ - ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน ๒) ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมี หลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๑) และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น ๓) จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้ สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๑)
๒. กิจการผู้ค้าสินค้าเกษตร อาทิ การซื้อสินค้าจาก เกษตรกร	๑. จัดทำรายการซื้อในแต่ละ คราว โดยมีข้อความระบุดังนี้ ๑.๑) รายละเอียดซื้อ สินค้าแต่ละรายการ ๑.๒) มูลค่าและปริมาณ สินค้าแต่ละรายการ ๑.๓) ราคารวมสุทธิ ๒. สัญญาซื้อขาย (ถ้ามี)	๓.๑) ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ - ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน - วันที่จ่ายเงิน - ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย - ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน - มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น ๓.๒) พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ (ก) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและ ขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ (ข) สำเนาใบโอนเงินผ่านธนาคารหรือช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๓.๓) แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด)
๓. การกู้เงินจากธนาคารใน นามกรรมการ เนื่องจากติด เงื่อนไขที่ธนาคารไม่สามารถให้ สินเชื่อต่อกิจการได้โดยตรง และ กรรมการมีภาระดอกเบี้ยจ่าย	๑. มติที่ประชุมแจ้ง ความจำเป็นให้กรรมการไปกู้ ธนาคารแทนกิจการ ๒. สัญญากู้เงิน ๒.๑) คู่สัญญาระหว่าง ธนาคารกับกรรมการ ๒.๒) คู่สัญญาระหว่าง กรรมการกับกิจการ ๓. หลักฐานการรับเงินกู้ยืม และการบันทึกบัญชีเจ้าหนี้ ๔. หลักฐานที่กิจการจ่าย ดอกเบี้ยให้แก่ธนาคาร	

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
๔. ค่าใช้จ่ายที่ผู้รับเงิน ไม่สามารถออกหลักฐานการรับ เงินได้ เช่น ค่าใช้จ่ายเดินทาง ค่า Taxi ค่าจ้างคนส่งเอกสาร เป็นต้น	๑. มติที่ประชุม หรือเอกสาร หลักฐานการอนุมัติจากผู้มี อำนาจ ให้ถือเป็นรายการจ่าย ๒. จัดทำใบรับรองแทน ใบสำคัญรับเงิน	หมายเหตุ : ➤ ผู้รับเงินต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพที่ เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ➤ ผู้ใดกระทำการนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่ สองพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓๗)

กรณีตัวอย่างที่ ๒

ผู้รับเงินให้หลักฐานการรับเงินที่ไม่สมบูรณ์

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
การจ่ายค่าซื้อสินค้าหรือบริการ เบ็ดเตล็ดที่ผู้รับเงินให้หลักฐาน เพียงใบส่งของหรือ ใบเสร็จรับเงินที่มีรายการ ไม่สมบูรณ์ (อาทิ ไม่ระบุชื่อกิจการที่รับเงิน)	จัดทำ ใบรับรองแทนใบสำคัญ รับเงิน	๑) เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน อาทิ • ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ • ใบสำคัญรับเงิน หรือ • ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน ๒) ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมี หลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๑) และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น ๓) จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้ สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๑) ๓.๑) ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ • ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน • วันที่จ่ายเงิน • ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย • ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน • มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น ๓.๒) พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ (ก) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและ ขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ (ข) สำเนาใบโอนเงินผ่านธนาคารหรือช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๓.๓) แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด) <u>หมายเหตุ :</u> ➢ ผู้รับเงินต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ➢ ผู้ใดกระทำการนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยง การเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอลดภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓๗)

กรณีตัวอย่างที่ ๓

ผู้รับเงินไม่ออกหลักฐานการรับเงิน
และไม่ยอมให้หักภาษี ณ ที่จ่าย

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
๑. ค่าเช่าอาคาร/เงินกินเปล่า	๑) สัญญาเช่าอาคาร (หากสัญญาเกิน ๓ ปี ต้องทำเป็น หนังสือและจดทะเบียนต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน) ๒) หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย	๑) เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน อาทิ - ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ - ใบสำคัญรับเงิน หรือ - ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน
๒. ค่าไฟฟ้า/ค่าน้ำประปาที่ ไม่ใช่ชื่อกิจการ	๑) สัญญาเช่าอาคาร ซึ่งระบุ ให้ผู้เช่าเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ๒) ควรติดต่อกับการไฟฟ้าฯ หรือการประปาฯ เพื่อขอ เพิ่มชื่อของบริษัทฯ ลงใน ใบกำกับภาษี โดยเพิ่มเติม ข้อความว่า "จ่ายชำระ ค่าบริการโดย บริษัท..." ลงไปด้วย บริษัทฯ มีสิทธินำ ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษี ดังกล่าว ไปถือเป็นภาษีซื้อใน การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา ๘๒/๓ ได้ (หนังสือที่ กค ๐๗๐๒/พ./๑๓๑๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)	๒) ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมี หลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๑) และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น ๓) จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้ สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๑) ๓.๑) ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ - ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน - วันที่จ่ายเงิน - ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย - ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน - มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น ๓.๒) พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ (ก) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและ ขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ (ข) สำเนาใบโอนเงินผ่านธนาคารหรือช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๓.๓) แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะ กรณีชำระเป็นเงินสด)
๓. ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่มีได้กู้ จากสถาบันการเงิน	๑) สัญญากู้ยืมเงิน ๒) หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย หมายเหตุ ค่าภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ถูกหักไว้สำหรับ กรณีดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของผู้มีหน้าที่เสีย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีสิทธิเลือก เสียโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกับ เงินได้อื่น	

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
๔. เงินเดือนของเจ้าของกิจการ (รวมถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเจ้าของ กิจการที่เบิกจ่ายจากกิจการ เช่น ค่าการศึกษาบุตร เป็นต้น ซึ่งกำหนด รวมอยู่ในเงินเดือนของเจ้าของ กิจการ)	๑) สัญญาจ้างแรงงาน ๒) หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย	<u>หมายเหตุ :</u> ➢ ผู้รับเงินต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ➢ ผู้ใดกระทำการนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากรต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓๗)
๕. เจ้าของกิจการให้ใช้สถานที่ ที่อยู่อาศัยเป็นสถาน ประกอบการของกิจการหรือ ให้ใช้ทรัพย์สินโดยไม่คิด ค่าตอบแทน	หนังสือยินยอมให้ใช้ สถานประกอบการ/ทรัพย์สิน (ทั้งนี้ ผู้ยินยอมให้ใช้สถานที่/ ทรัพย์สิน มีภาระภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาจากการให้ใช้สถานที่/ ทรัพย์สินโดยไม่คิดค่าตอบแทน)	
๖. กรณีเช่าสถานประกอบการ โดยผู้รับเงินไม่ยอมให้หักภาษี ณ ที่จ่าย	- สัญญาเช่าอาคาร (หากสัญญาเกิน ๓ ปี ต้องทำเป็น หนังสือและจดทะเบียนต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน) <u>หมายเหตุ</u> กรณีไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย ผู้จ่ายเงินมีความรับผิดชอบ ร่วมกับผู้มีเงินได้ด้วย	
๗. รายจ่ายที่เกี่ยวข้อง กรณีเช่าสถานประกอบการซึ่ง เป็นที่อยู่อาศัยของกรรมการด้วย หรือกรณีใช้ทรัพย์สินร่วมกัน กับกิจการหรือบุคคลอื่น	- สัญญาเช่า <u>หมายเหตุ</u> - ให้เฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายของ กิจการได้ตามเกณฑ์ที่เหมาะสม - ถ้าใบกำกับภาษีซื้อไม่ได้ เป็นชื่อของผู้เช่า ภาษีซื้อขอคืน ไม่ได้ <u>หมายเหตุ</u> ใบกำกับภาษีที่มีได้ระบุชื่อ ผู้ประกอบการนั้น ผู้ประกอบการไม่มี สิทธินำใบกำกับภาษีดังกล่าวมาเป็น ภาษีซื้อเพื่อหักจากภาษีขายในการ คำนวณภาษีตามมาตรา ๘๒/๓ เนื่องจากใบกำกับภาษีดังกล่าวถือเป็น ภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา ๘๒/๕ (๑) แต่ผู้ประกอบการมีสิทธินำค่าน้ำ ค่าไฟ ดังกล่าวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการ คำนวณภาษีเงินได้ได้ เนื่องจากเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อการหากำไรหรือเพื่อ กิจการโดยเฉพาะ ไม่ต้องห้าม ตามมาตรา ๖๕ ตรี แต่สำหรับ	

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
	ภาษีมูลค่าเพิ่มตามใบกำกับภาษี ดังกล่าวถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม บริษัทฯ ไม่มีสิทธินำมาเป็นรายจ่ายใน การคำนวณหากำไรสุทธิได้ ตามมาตรา ๖๕ ตี (๖ ทวิ) ทั้งนี้ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ กำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้ พึงประเมิน(ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๐๒ (หนังสือที่ กค ๐๘๑๑(กม)/พ.๒๗๗ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒)	

การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

(กรณีรายจ่ายของกิจการที่จ่ายจริงแต่ไม่มีหลักฐานที่เพียงพอ)

๑. ประเภทของเอกสารประกอบการลงบัญชี

ตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและ เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ ข้อ ๘

“เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ได้แก่ บันทึกรับ-ส่ง หนังสือ หรือเอกสารใดๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลง รายการในบัญชี ซึ่งแยกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

- (๑) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก
- (๒) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก
- (๓) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง”

๒. หลักเกณฑ์การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

กรณีรายจ่ายของกิจการที่จ่ายจริงแต่ผู้รับเงินไม่มีหลักฐานการรับเงินที่เพียงพอต่อการบันทึกบัญชี กิจการ สามารถจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑ เอกสารแสดงการรับเงินของผู้รับเงิน

อาจเลือกใช้เอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ (ใช้ในกรณีผู้รับเงินยินยอมออกใบรับเงิน)

ใบรับและต้นขั้ว หรือสำเนาใบรับ อย่างน้อยต้องมีตัวเลขไทยหรืออารบิก และอักษรไทยให้ ปรากฏข้อความต่อไปนี้

- (๑) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ออกใบรับ
- (๒) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ออกใบรับ
- (๓) เลขลำดับของเล่มและของใบรับ
- (๔) วันเดือนปีที่ออกใบรับ
- (๕) จำนวนเงินที่รับ
- (๖) ชนิด ชื่อ จำนวนและราคาสินค้า ในกรณีการขายหรือให้เช่าซื้อสินค้า เฉพาะชนิดที่มีราคา

ตั้งแต่ ๑๐๐ บาทขึ้นไป

ในกรณีผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ขายส่ง ขายสินค้าให้แก่ผู้ซึ่งทำการค้าสินค้าประเภทเดียวกับสินค้า ที่ขายนั้น ให้แสดงชื่อหรือยี่ห้อและที่อยู่ของผู้ซื้อไว้ในใบรับที่ต้องออกด้วยทุกราวที่ได้รับชำระเงินหรือรับชำระ ราคา ข้อความในใบรับเช่นนี้ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ

ใบรับเงิน

เล่มที่.....เลขที่.....

วันที่.....

ชื่อกิจการ..... (ผู้ขายสินค้า/ให้บริการ)

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี.....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

ได้รับเงินจาก (ผู้ซื้อ/ผู้รับบริการ) ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ (ชนิด/ชื่อ)	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

(เป็นเอกสารตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเท่านั้น อาจไม่ครอบคลุมทุกกิจการ จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

๒.๑.๒ ใบสำคัญรับเงิน

ใช้ในกรณีผู้รับเงินไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ แต่ยินยอมที่จะลงลายมือชื่อในช่องผู้รับเงิน

ใบสำคัญรับเงิน

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... (ผู้ขายสินค้า/ให้บริการ)

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....

ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....

จังหวัด.....

ได้รับเงินจาก (ผู้ซื้อ/ผู้รับบริการ) ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน	
	บาท	สต.
รวมเป็นเงิน		

จำนวนเงิน(อักษร).....

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

ลงชื่อ.....ผู้จ่ายเงิน

หมายเหตุ แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพขายสินค้า/ให้บริการอย่างแท้จริง)

(เป็นเอกสารตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเท่านั้น อาจไม่ครอบคลุมทุกกิจการ จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

๒.๑.๓ ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน

ใช้ในกรณีกิจการจ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือบริการเบ็ดเตล็ดแต่ไม่สามารถเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้ขายหรือผู้ให้บริการได้ ต้องให้พนักงานของกิจการเป็นผู้รับรองการจ่ายเงิสดังกล่าว

ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน

บจ. / หจก. (ผู้ซื้อ/ผู้รับบริการ)

วัน เดือน ปี	รายละเอียดรายจ่าย	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
รวมทั้งสิ้น			

รวมทั้งสิ้น (ตัวอักษร).....

ข้าพเจ้า (ผู้เบิกจ่าย) ตำแหน่ง.....
ขอรับรองว่า รายจ่ายข้างต้นนี้ไม่อาจเรียกเก็บใบเสร็จรับเงินจากผู้รับได้ และข้าพเจ้าได้จ่ายไปในงานของทาง
บริษัท / ห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยแท้ ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ลงชื่อ.....(ผู้เบิกจ่าย)

ลงชื่อ.....(ผู้อนุมัติ)

(เป็นเอกสารตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเท่านั้น อาจไม่ครอบคลุมทุกกิจการ จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

๒.๒ ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๒.๑ และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น

๒.๓ จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๒.๑

๒.๓.๑ ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ

- ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน
- วันที่จ่ายเงิน
- ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย
- ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน
- มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น

๒.๓.๒ พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ

(๑) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ

(๒) สำเนาใบโอนเงินธนาคารหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น

๒.๔ แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด)

๒.๕ เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี) ดูกรณีตัวอย่าง ๑ ถึง ๓

๒.๖ เอกสารการพิจารณาอื่นที่เกี่ยวข้อง (แล้วแต่กรณี)

- (๑) รายงานการประชุมที่มีมติอนุมัติให้ถือเป็นรายจ่ายได้
- (๒) จดหมายผู้บริหาร
- (๓) คำรับรองอนุมัติรายจ่าย
- (๔) รายการเบิกจ่ายที่ผ่านการอนุมัติและมีลายมือชื่อผู้อนุมัติจ่าย
- (๕) สัญญาที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ทั้งนี้ ผู้รับเงินจากกิจการตามเอกสารหลักฐานที่ปรากฏต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพนั้นอย่างแท้จริง

๓. การเก็บรักษาเอกสารหลักฐานประกอบการลงบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๑๔ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชีและเอกสารตามมาตรา ๑๗

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีของกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เกินห้าปี แต่ต้องไม่เกินเจ็ดปีได้”

๔. บทลงโทษกรณีจัดทำเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จ

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๓๙ ผู้ใดลงรายการเท็จ แก้ไข ละเว้นการลงรายการในบัญชีหรืองบการเงิน หรือแก้ไขเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้ผิดความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(๑) โดยเจตนาแจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอลดภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือขอลดภาษีอากรตามลักษณะนี้”

๕. คำพิพากษาฎีกาหรือข้อหาที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรณีเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

๕.๑.๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๑๐/๒๕๓๐

ค่านายหน้าหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งแล้ว ถือเป็นหลักฐานการจ่ายค่านายหน้าได้ การที่ห้างผู้รับมิได้นำค่านายหน้าไปลงบัญชีและเสียภาษีเงินได้นั้นเป็นเรื่องของห้างมิใช่หน้าที่โจทก์ จึงมิใช่เหตุที่จะนำมาอ้างว่ามีได้มีการจ่ายค่านายหน้าให้แก่ห้าง

๕.๑.๒ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๖๓/๒๕๓๖

พนักงานของโจทก์ที่ไปขายสินค้าต่างจังหวัด จะเบิกค่าใช้จ่ายไปก่อน สำหรับค่าที่พักโรงแรมส่วนมากจะมีใบเสร็จรับเงินมาแสดง ส่วนค่าอาหารและค่าพาหนะจะไม่มีใบเสร็จรับเงิน เมื่อพนักงานขายของโจทก์เป็นผู้รับเงินดังกล่าวในอัตราที่สมควรในการไปทำงานให้โจทก์ แม้ไม่มีใบเสร็จรับเงินของผู้รับเงินจากพนักงานเหล่านั้นมาแสดงก็ถือได้ว่ามีผู้รับเงินไปจริงจึงนำมาหักเป็นรายจ่ายได้

๕.๑.๓ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๑๔๑๑๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๙

บริษัทรับจ้างถมที่ และขายทราย-ดินลูกรัง ซึ่งซื้อมาจากจังหวัดชายทะเล แต่ผู้ขายไม่เคยออกบิลซื้อให้เลย กรณีดังกล่าวบริษัทอาจทำหลักฐานการจ่ายเงิน ระบุชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน วันเดือนปี จำนวนเงิน รายการที่จ่าย และให้ผู้รับเงินลงรับไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการหักเป็นรายจ่าย ซึ่งทำให้บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๔ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๑๕๖๕๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

ห้างฯ ซื้อผัก ผลไม้ มาจากชาวไร่ ชาวนสวน ซึ่งไม่มีทะเบียนพาณิชย์ ไม่มีการออกใบเสร็จให้ห้างฯ ห้างอาจทำเป็นหลักฐานการจ่ายเงิน เช่น ใบสำคัญจ่าย ระบุชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร เลขที่บัตรประชาชน วันเดือนปี จำนวนเงินที่จ่าย รายการที่จ่าย และให้ผู้รับลงชื่อรับไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการหักเป็นรายจ่ายได้ ซึ่งทำให้ห้างฯ สามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๕ หนังสือที่ กค ๘๐๐๒/๑๕๙๙๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

สำเนาเช็คขีดคร่อมที่ผ่านการเบิกจ่ายเงินจากธนาคารแล้วซึ่งมีข้อความปรากฏชื่อห้างฯ ผู้ส่งจ่าย และผู้ทรงเช็ค (เจ้าหนี้) ซึ่งเป็นผู้รับเงินถือเป็นหลักฐานการจ่ายของห้างฯ ผู้ส่งจ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๖ หนังสือที่ กค ๘๐๐๒/พ.๖๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๖

บริษัทประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้าง เช่าสำนักงาน เมื่อจ่ายค่าเช่า ปรากฏว่าผู้ให้เช่าไม่ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นใด แต่บริษัทรับเหมาก่อสร้างได้ถ่ายสำเนาเช็คที่จ่ายค่าเช่า และให้ผู้เช่าเซ็นชื่อรับลงบนสำเนาเช็คนั้น หากปรากฏว่า เช็คที่ส่งจ่ายผ่านการขึ้นเงินจากธนาคารแล้ว บริษัทใช้สำเนาเช็คเป็นหลักฐานในการลงบัญชีได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๗ หนังสือที่ กค ๐๘๐๔/๑๑๗๐๖ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๑๘

บริษัทผู้ให้เช่าซื้อรถยนต์ได้รับสำเนาใบเสร็จแสดงการจ่ายเงินแทนใบเสร็จต้นฉบับตัวจริงโดยบริษัทผู้ให้เช่าซื้อมัดตัวตนแน่นอนและได้ยืนยันถึงการรับเงินตามสำเนาใบเสร็จจริง บริษัทย่อมนำสำเนาใบเสร็จนั้นมาเป็นหลักฐานการจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้าม ตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๘ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๑๓๘๙๔ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๒๙

ลูกจ้างทำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลหาย ได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนและขอให้โรงพยาบาลออกใบรับรองให้ หนังสือรับรองดังกล่าวเป็นหลักฐานการหักค่าใช้จ่ายในกรณีที่บริษัทมีข้อผูกพันจะต้องออกค่ารักษาพยาบาลให้ลูกจ้างได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๙ หนังสือที่ กค ๐๘๑๑ (กม)/๑๕๑๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๑

ผู้ขายออกใบเสร็จรับเงินแต่ไม่ได้ลงชื่อรับเงินเนื่องจากเป็นการออกล่วงหน้าก่อนครบกำหนดชำระเงิน บริษัทผู้ซื้อได้ออนเงินผ่านธนาคารในภายหลัง และหลักฐานการโอนเงินผ่านธนาคารปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อเจ้าหนี้ผู้รับเงิน จำนวนเงินที่ชำระ และเลขที่บัญชีของเจ้าหนี้ อันเป็นหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับ และเป็นการชำระหนี้ที่เกิดจากการประกอบกิจการบริษัทย่อมนำหลักฐานการโอนและใบเสร็จดังกล่าวเป็นหลักฐานการจ่ายเงินในการคำนวณกำไรสุทธิได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๐ หนังสือที่ กค ๐๘๑๑/๖๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๓

บริษัทส่งเสริมการขายโดยมอบบัตรให้ลูกค้า เมื่อสะสมบัตรครบตามจำนวนที่กำหนดแล้วนำมาแลกเป็นเงิน เพื่อเพิ่มยอดขายของบริษัท เงินที่บริษัทได้จ่ายไปเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะจึงนำมาหักเป็นรายจ่ายได้ โดยบริษัทต้องมีหลักฐานแสดงให้เห็นด้วยว่าได้จ่ายเงินแลกบัตรตามโครงการส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้าคนใดเป็นจำนวนเท่าใด เพื่อจะได้ไม่เป็นรายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘) จึงจะนำมาถือเป็นรายจ่ายได้

๕.๑.๑๑ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/พ.๘๗๗๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๘

กรณีบริษัทจ่ายคืนค่ารถ Taxi ให้พนักงานตามใบขอเบิกค่าใช้จ่าย ถ้าบริษัทมีเอกสารหรือหลักฐานใดที่แสดงว่าบริษัทได้จ่ายเงินให้แก่ผู้ใดหรือใครเป็นผู้รับเงินนั้นแล้ว บริษัทมีสิทธินำรายจ่ายดังกล่าวถือเป็นค่าใช้จ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๒ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๔๒๕๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐

กรณีบริษัทชำระเงินให้แก่เจ้าหน้าที่โดยวิธีการจ่ายเงินผ่านระบบธนาคาร หากแบบฟอร์มการโอนเงินเข้าบัญชีเจ้าหน้าที่ธนาคารแต่ละรายของธนาคารมีหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับ และเป็น การชำระหนี้ที่เกิดจากการประกอบกิจการ บริษัทมีสิทธินำจำนวนเงินที่จ่ายตามแบบฟอร์มนั้นมาเป็นหลักฐานในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๓ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๒๓๗๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

บริษัทประกอบกิจการขาย ติดตั้ง ซ่อมบำรุง อุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูง ระบบโทรศัพท์ ได้ทำสัญญากับผู้ว่าจ้างเพื่อรับติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าและระบบสุขาภิบาลในสถานที่ซึ่งมีใช้ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่หรือสาขาของบริษัท โดยมีค่าใช้จ่ายในสถานที่รับทำงาน เช่น ค่าเช่า ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ฯลฯ ตามระยะเวลาของสัญญาว่าจ้าง ค่าใช้จ่าย เช่น ค่าเช่า ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปาที่เกิดขึ้นตามสัญญาว่าจ้างดังกล่าว บริษัทได้รับใบเสร็จรับเงินในชื่อบริษัท แต่ที่อยู่ระบุสถานที่ตั้งโครงการซึ่งมีใช้สถานที่ประกอบการของบริษัท หากบริษัทพิสูจน์ได้ว่าบริษัทได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวไปจริง ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะจึงมีสิทธิถือเป็นรายจ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๓) และ (๑๘)

๕.๑.๑๔ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๔๗๒๒ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙

บริษัทจ้างลูกจ้างรายวัน โดยจ่ายค่าตอบแทนเป็นเงินสดเดือนละครั้ง และจัดทำใบสำคัญจ่ายเป็นหลักฐานการรับเงินของลูกจ้าง หากปรากฏว่าในใบสำคัญจ่ายเงินดังกล่าว มีข้อความที่ระบุชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน วันเดือนปี จำนวนเงินรายการที่จ่าย และผู้รับเงินได้ลงลายมือชื่อที่รับไว้เป็นหลักฐานแล้ว บริษัทย่อมมีสิทธิใช้เป็นเอกสารเพื่อประกอบการลงบัญชีรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๕ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/พ./๓๓๑๖ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๙

สถานบริการน้ำมันออกใบเสร็จรับเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและเป็นเอกสารฉบับเดียวกันกับใบกำกับภาษีอย่างย่อให้แก่บริษัท บริษัทมีสิทธินำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ต่อเมื่อใบเสร็จรับเงินนั้น มีลักษณะเป็นใบรับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๕ ทวิ ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๖ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๑๕๐๕ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ธนาคารรับชำระค่าบริการสาธารณูปโภค ค่าบริการอื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต และกรณีอื่น ๆ โดยได้รับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการ หากธนาคารได้รับเงินเดือนหรือรับชำระรวมแต่ละครั้งเกิน ๑๐๐ บาท ธนาคารมีหน้าที่ต้องออกใบรับให้แก่ผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๑๐๕ กรณีค่าธรรมเนียมไม่เกิน ๑๐๐ บาท ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่ธนาคารจะต้องออกใบรับ หากธนาคารไม่ออกหลักฐานการเรียกการโอนเงินผ่านธนาคาร ผู้ขอใช้สิทธินำสำเนาใบโอนเงินที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการรับเงินโอนและการรับค่าธรรมเนียมของธนาคารที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าไม่เป็นรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีการจ่ายจริง เป็นหลักฐานในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๒ กรณีเป็นรายจ่ายทางภาษีไม่ได้

๕.๒.๑ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๐๑/๒๕๓๑

โจทก์ไม่มีใบรับเงินของผู้ขายสินค้าให้มาแสดง แต่ส่งเอกสารอื่นแทนใบเสร็จรับเงิน ถือได้ว่ารายจ่ายนั้นพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๒ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๒๘/๒๕๓๑

ทั้งโจทก์ (ผู้เสียภาษี) และจำเลยต่างก็นำสืบไม่ได้ว่ามีผู้รับเงินตามหลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้าง โจทก์ซึ่งเป็นผู้จ่ายจึงพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๓ คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๗๑/๒๕๓๑

ใบรับมีแต่ชื่อผู้จ่าย ไม่มีนามสกุลและบ้านเลขที่ของผู้ขายเป็นหลักฐานลงบัญชีจ่ายไม่ได้เพราะไม่ทราบว่าใครเป็นผู้ขายและรับเงิน การที่เจ้าพนักงานสรรพากรกำหนดต้นทุนยางตามระเบียบของจำเลยจึงชอบแล้ว

๕.๒.๔ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๓๕/๒๕๓๒

เมื่อใบรับเงินไม่ปรากฏ ชื่อ ที่อยู่ของผู้รับเงิน แม้จะยืนยันว่าจ่ายไปจริง ทั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองแล้ว ก็หาผลลบล้างบทบัญญัติของกฎหมายไม่

๕.๒.๕ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๑๓/๒๕๓๕

บริษัทจ่ายเงินค่าบริการให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรและได้ลงบัญชีไว้ แต่มิได้ระบุว่าจ่ายให้แก่ผู้ใด ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงเป็นรายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๖ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๖๓/๒๕๓๖

โจทก์มีเพียงเอกสารที่โจทก์ทำขึ้นว่ามีผู้รับเงินไปจากโจทก์ แต่โจทก์ไม่สามารถพิสูจน์ให้รับฟังได้ว่า ได้จ่ายเงินไปจริงและมีผู้รับเงินที่มีอยู่หรือตัวตนแน่นอน จึงเป็นกรณีที่โจทก์พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

โจทก์ส่งสินค้าให้แก่โรงพยาบาลโดยมีส่วนลดให้ ส่วนลดที่ให้โรงพยาบาลมิได้ตอบรับว่าได้รับจากโจทก์หรือไม่ โจทก์ไม่มีหลักฐานมาพิสูจน์ ลำพังแต่เอกสารที่โจทก์ทำขึ้นเองว่าได้ให้ส่วนลดแก่โรงพยาบาล ไม่พอรับฟังได้ว่าโรงพยาบาลเป็นผู้รับ อันจะนำมาหักเป็นรายจ่ายได้

๕.๒.๗ คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๑/๒๕๓๗

โจทก์ไม่มีใบรับเงินจากผู้ขายมาแสดงทั้งไม่นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าซื้อสินค้ามาจากผู้ใด ค่าซื้อสินค้านี้ดังกล่าวจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๘ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๐๙/๒๕๓๘

รายจ่ายค่ารับรองและชดเชยผลเสียหาย โจทก์ทำหลักฐานการจ่ายขึ้นเอง แต่ไม่สามารถนำบุคคลผู้รับเงินมายืนยันว่าเป็นจริงตามที่โจทก์ทำหลักฐานขึ้นไว้ ถือว่าโจทก์ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้รับ

๕.๒.๙ คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๓๓/๒๕๓๘

โจทก์ไม่เก็บรักษาใบเสร็จรับเงิน อันเป็นหลักฐานเกี่ยวกับการซื้อขายพารา เมื่อโจทก์ไม่ส่งหลักฐานดังกล่าว เจ้าพนักงานประเมินจึงไม่อาจตรวจสอบชื่อและที่อยู่ของผู้ขายพาราให้โจทก์ได้ จึงเป็นรายจ่ายซึ่งโจทก์ผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับต้องห้ามเป็นรายจ่ายตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๒.๑๐ คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๐๖๗/๒๕๔๗

บริษัท ค. ได้ตกลงให้บริษัท ข. เป็นตัวแทนของบริษัท ค. ในการดำเนินโฆษณาสินค้าของบริษัท ค. และจ่ายค่าโฆษณาให้แก่ผู้รับจ้าง บริษัท ค. มีภาระหน้าที่ต้องนำใบเสร็จรับเงินของผู้รับจ้างมาสืบให้เห็นว่า ผู้รับจ้างโฆษณาได้รับเงินค่าโฆษณาไปจริงเท่าไร ไม่ใช่มาสืบแต่เพียงว่าจ่ายเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัท ข. แล้วจะถือว่าบริษัท ค. จ่ายค่าโฆษณาไปตามจริงนั้น เงินตรองจ่ายค่าโฆษณาที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ จึงต้องห้ามไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๒.๑๑ หนังสือที่ กค ๐๘๒๐/๙๖๔๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๗

กรรมการผู้จัดการของบริษัทได้จ่ายเงินไปโดยใช้บัตรเครดิตส่วนตัว แล้วจึงนำเอาสลิปหรือหลักฐานแสดงการหักบัญชีของธนาคาร ซึ่งมีลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ร้านค้ามาเบิกคืนเงินจากบริษัท สลิปหรือหลักฐานดังกล่าวบริษัทไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกค่าใช้จ่ายของบริษัท เว้นแต่จะมีใบเสร็จรับเงินของร้านค้ามาแสดงประกอบด้วย

๕.๒.๑๒ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๒๓๙๕ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

รายการหักบัญชีเงินฝากธนาคาร ตลอดจนอินวอยซ์ที่เจ้าหน้าที่ส่งมาเรียกเก็บเงินเป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชีของบริษัทไม่ได้ เว้นแต่จะมีใบเสร็จรับเงินของร้านค้า (เจ้าหนี้) หรือมีสำเนาเช็คที่ผ่านการเบิกจ่ายเงินจากธนาคารแล้วมาแสดงประกอบด้วย

๕.๒.๑๓ หนังสือที่ กค ๐๘๑๑/๗๔๒ ลงวันวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕

บริษัทลงบัญชีว่าจ่ายค่านายหน้าให้บุคคลธรรมดา แต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้รับเงินและเช็คที่บริษัทส่งจ่ายก็ไม่ระบุชื่อผู้รับ เมื่อบริษัทไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าได้มีการจ่ายค่านายหน้าจริง ถือว่าบริษัทไม่มีการจ่ายเงินค่านายหน้าและบริษัทไม่มีสิทธินำค่านายหน้าดังกล่าวมาเป็นรายจ่ายตามมาตรา ๖๕ ตรี (๙) (๑๘)